

... alebo o tom, ako následky na kresťanstvo má Reformácia pred 500 rokov.

V dejinách kresťanstva bolo veľa schiziem, v ktorých sa väčšie či menšie cirkevné spoločenstvá odtrhli od jednoty Cirkvi a zostali s ňou v len istom nedokonalom spojení, tu väčšom, tu menšom. Dve z nich boli obzvlášť tragické: *Veľká východná schizma*, z ktorej sa zrosili dnešné pravoslávne cirkvi, a potom *Veľká západná schizma*, tzv. Reformácia, ktorej lavínu spustil doktor Martin Luther. Práve táto druhá bola svojim spôsobom odlišná od všetkých ostatných. Až natoľko, že by sa dala označiť za pokus o vymyslenie akéhosi „nového kresťanstva“. Alebo možno za ústup a rezignovanie na väčšinu kresťanstva. Na rozdiel od predchádzajúcich, v ktorých aj napriek všetkému ostalo kresťanstvo vo svojej podstate zachované.

Začnime týmto príbehom z Ježišovho pôsobenia: „Ktosi sa ho pýtal: *„Pane, je málo tých, čo budú spasení?“ On im povedal: ²⁴ „Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo hovorím vám: Mnohí sa budú pokúšať vojsť, a nebudú môcť. ²⁵ Keď hospodár vstane a zatvorí dvere a vy zostanete vonku, začnete klopať na dvere a volať: „Pane, otvor nám!“ A on vám povie: „Ja neviem, odkiaľ ste!“ ²⁶ Vtedy začnete hovoriť: „Jedli sme s tebou a pili, na našich uliciach si učil.“ ²⁷ Ale on vám povie: „Ja neviem, odkiaľ ste; odíďte odo mňa všetci, čo pášete nepravosť!““ (Lk 13,23-27)*

Byť spasený znamená vojsť do Božieho Kráľovstva. Ježiš sa ani najmenej netají tým, že to musíme urobiť my sami, nikto tam nebude nejaký odvezený či prenesený ani „vychvátený“; a že to musíme urobiť už tu a teraz, skôr než sa v okamihu, keď skončí náš pozemský život, Brána zatvorí.

Byť kresťanom, učeníkom, znamená teda už tu, na zemi, v tomto pozemskom živote, žiť v Božom Nebeskom kráľovstve, ako svedčí aj samo Písmo o Bohu, že „*On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, ¹⁴ v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov.*“ (Kol 1,13-14)

Tento život v Božom kráľovstve sa tu, na zemi, odohráva vďaka prinajmenšom trom darom a skutočnostiam, ktoré s Kristom vstúpili do nášho sveta:

1) SVIATOSTI, v ktorých od Boha dostávame Dar Božieho nebeského života, sme ich mocou zbožšťovaní a prostredníctvom nich už teraz vstupujeme do intímneho života Najsvätejšej Trojice, ako o tom hovorí aj Ježiš, že „ *kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.*“ (Jn 6,54).

2) CIRKEV, v ktorej sa toto všetko odohráva. Ona je Kristom, do ktorého sme sviatosťami včlenení a „pohrúžení“, ako svedčí aj Písmo, že „*my všetci, [...] boli sme v jednom Duchu pokrstení v jedno [Kristovo] telo [a] skrze neho máme [...] v jednom Duchu prísť k Otcovi.*“ (1 Kor 12,13; Ef 2,18)

3) SPOLOČENSTVO SVÄTÝCH, pretože toto Kráľovstvo – čiže Cirkev, Kristovo Telo, sám Kristus – existuje súčasne v časnosti i večnosti a zahrňuje v sebe úplne všetkých, ktorí do nej patria a už teda žijú v Kráľovstve. Tých, ktorí spolu s nami ešte len putujú na tejto zemi a pracujú na svojej dokonalosti – ako aj tých, ktorí už vstúpili do večnosti a obsiahli plnosť a dokonalosť života v tom istom Kráľovstve, ako o tom svedčí aj Písmo, keď o nás, pozemšťanoch, vraví: „*Vy ste sa priblížili k vrchu Sion a k mestu živého Boha, k nebeskému Jeruzalemu, k myriadám anjelov, k slávnostnému zhromaždeniu ²³ a k spoločenstvu prvorođených, ktorí sú zapísaní v nebi, k Bohu, sudcovi všetkých, k duchom spravodlivých, ktorí už dosiahli dokonalosť.*“ (Hebr 12,22-23)

Toto je Boží dar, toto je podstata kresťanstva: vojsť do Božieho kráľovstva, učiť sa v ňom žiť, očistiť sa od všetkého, čo poškvŕňuje – „*Usilujte [...] o svätosť, bez ktorej nik neuvidí Pána, [lebo] nič*

poškvŕnené, [...] doň nevojde.“ (Hebr 12,14; Zjv 21,27) – a tak v ňom môcť ostať už naveky.

Čo s týmto Božím Darom urobila Reformácia?

Odmietla sviatosť (až na krst) – obzvlášť Eucharistiu, ktorá umožňuje už teraz v Božom kráľovstve žiť, ktorá sama je jadrom a podstatou prítomnosti tohto Kráľovstva na zemi, ako vysvetľuje Scott Hahn: Kristus „*dal nám ohromujúci príslub, že už jeho vlastná generácia uvidí Božie Kráľovstvo – a my dnes hlasno dosvedčujeme, že to naozaj splnil! Pre všetky časy ustanovil Eucharistické Kráľovstvo, ktorým je Cirkev. Povedal, že sa vráti čoskoro – a vrátil sa! Povedal, že Kráľovstvo je už tu – a ono je! Je tak blízko, ako najbližšia miestna farnosť, v ktorej Kristus kraluje v Eucharistii.*“ Reformácia ale opustila Eucharistiu a nahradila ju rôznymi viac-menej symbolickými a „duchovnými“ náhradami v podobe „Večere Pánovej“ a pod.

Reformácia odmietla a zanechala Cirkev, postavenú na apoštolskom zriadení. Apoštolov a ich zástupcov nahradila samozvanými „pastormi“, viditeľnú Cirkev teóriou o „neviditeľnej Cirkvi“ a transformovala sa do množstva ľudských denominácií. Ako by ale mohli súčasne nežiť v Cirkvi – a súčasne žiť v kráľovstve, ktoré touto Cirkvou je a ona je Jeho stelesnením na zemi?

Nakoniec odmietli aj spoločenstvo so svätými v Nebi – až natoľko, že niektorým to dnes pripadá ako čosi ohavné a odporné a zo všetkých síl sa tomu bránia. Ako by ale mohli na jednej strane v Kráľovstve žiť a na druhej strane odmietat *spoločenstvo svätých* s tými, ktorí v ňom tiež žijú a už navždy, definitívne a omnoho intenzívnejšie, než my, pretože nás na ceste do Večnosti predišli?

Výsledkom je v podstate *vycúvanie z Brány Kráľovstva* von, na nádvorie pred ňou, návrat späť, na úroveň Židovstva pred príchodom Krista. Alebo inak: návrat z roviny *učeníkov späť* na roviny *zástupov*. Veria v Krista ako v Spasiteľa – ale to aj mnohí zo zástupov! Modlia sa k Nemu a prosia Ho – ale to aj zástupy! Dúfajú v Jeho pomoc – ale to aj zástupy! Zažívajú prejavy Božej moci, zázraky, uzdravenia, dokonca vzkriesenia z mŕtvych – ale toto všetko zažívali (a dokázali konať) aj ľudia zo zástupov, ako svedčí aj sám Ježiš: „*Mnohí mi v onen deň povedia: „Pane, Pane, či sme neprorokovali v tvojom mene? Nevyháňali sme v tvojom mene zlých duchov a neurobili sme v tvojom mene veľa zázrakov?“ ²³ Vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás nepoznal; odíďte odo mňa vy, čo páchate nepravosť!“* (Mt 7,22-23) Nikdy som vás nepoznal – pretože som vás nikdy v Kráľovstve nevidel, nikdy ste doň nevošli, nikdy som vás tam nevidel ani nestretol, zotrúvali ste von, pred Bránou!

Na druhej strane to, čo už patrí k životu v Kráľovstve – nielen dary (charizmy Ducha) ale sám Dar Ducha, Dar Božieho Života, mystická jednota s Kristom, skúsenosť spoločenstva so všetkými spasenými v Nebi čiže so svätými – nič z toho protestantské denominácie nepoznajú ani nežijú, (možno na výnimky jednotlivcov) a dokonca proti tomu mnohé zanietené bojujú a odporujú.

Apoštol píše: „*Sme oslobodení od zákona, [...] aby sme tak slúžili po novom, v Duchu, a nie po starom, podľa litery.*“ (Rim 7,6) Je paradoxné, že protestantizmus, po tom, čo vycúval z Božieho Kráľovstva späť, von, pred jeho brány a na úroveň zástupov, vracia sa často aj späť k *zákonníctvu* a životu podľa Starého Zákona. A tak tí, ktorí pri svojom zrození a aj dnes opakujú ako svoje heslo a mantru, „*že človek nie je ospravedlnený zo skutkov podľa zákona, ale iba skrze vieru v Ježiša Krista,*“ (Gal 2,16) sa paradoxne vracajú od Evanjelia späť k Zákonu, tak, ako to kedysi urobili už „*nerozumní Galaťania.*“ (Gal 3,1)